ΕΘΝΙΚΌ ΜΕΤΣΌΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΊΟ

ΣΧΟΛΉ ΗΛΕΚΤΡΟΛΌΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΏΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΏΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΏΝ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΣΥΣΤΉΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

(2019-2020)

1η ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΉ ΑΝΑΦΟΡΆ

Ομάδα: oslaba36

Ονοματεπώνυμο: Χρήστος Τσούφης – 03117176

Νίκος Χαράλαμπος Χαιρόπουλος – 03119507

Εκτέλεση Εργαστηρίου: 17/03/2020

Σημείωση: Η άσκηση αυτή επιλύθηκε ατομικά από τον καθένα μας για την καλύτερη κατανόηση των εννοιών οπότε κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστούν και οι δύο προσπάθειες. Συγκεκριμένα για την 1.1 οι επιλύσεις είναι παρόμοιες οπότε παρατίθενται μια φορά, σε αντίθεση με την 1.2 όπου παρατίθενται και οι δύο υλοποιήσεις.

Ασκηση 1: Εισαγωγή στο περιβάλλον προγραμματισμού

1.1 Σύνδεση με αρχείο αντικειμένων (Κοινή)

Βήματα:

1. Αντιγραφή αρχείων zing.h και zing.o στο κατάλογο εργασίας:

```
mkdir ask11
cd ask11/
cp home/oslab/code/zing/zing.h .
cp home/oslab/code/zing/zing.o .
```

2. Δημιουργία αρχείου αντικειμένων main.o για τη συνάρτηση main():

```
vi main.txt
mv main.txt main.c
gcc -Wall -c main.c
gcc main.o zing.o -o zing1
./zing1
```

```
όπου main.c:
```

```
#include <stdio.h>
#include "zing.h"
int main(void) {
   zing();
   return 0;
}
```

Εκτελώντας την εντολή ./zing προκύπτει ως output:

Hello, oslaba36

Ερωτήσεις:

1. Ποιο σκοπό εξυπηρετεί η επικεφαλίδα;

Οι επικεφαλίδες αποτελούν την διεπαφή προς άλλα κομμάτια κώδικα (API). Περιέχουν πρότυπα και δηλώσεις (είτε συναρτήσεις είτε καθολικές μεταβλητές). Έχουν κατάληξη .h και στην προκειμένη περίπτωση είναι το zing.h. Η επικεφαλίδα εκτός του prototype της συνάρτησης zing.h, είναι σημαντική για την σωστή κλήση της συνάρτησης από τον compiler (ορίσματα και τύπος που επιστρέφει).

2. Ζητείται κατάλληλο Makefile για τη δημιουργία του εκτελέσιμου της άσκησης.

```
vi Makefile
make
και τυπώνει:
gcc -Wall -c main.c
gcc -o zing1 zing.o main.o

όπου το Makefile είναι:
zing1: zing.o main.o
gcc -o zing1 zing.o main.o
main.o: main.c
gcc -Wall -c main.c
```

3. Παράζτε το δικό σας zing2.o, το οποίο θα περιέχει zing() που θα εμφανίζει διαφορετικό αλλά παρόμοιο μήνυμα με τη zing() του zing.o. Συμβουλευτείτε το manual page της getlogin(3). Αλλάζτε το Makefile ώστε να παράγονται δύο εκτελέσιμα, ένα με το zing.o, ένα με το zing2.o, επαναχρησιμοποιώντας το κοινό object file main.o.

```
vi zing2.txt
mv zing2.txt zing2.c
gcc -Wall -c zing2.c
```

όπου main.c:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>

void zing(){
   char *team;
   team = getlogin();
   printf("Hello and welcome team %s!\n",team);
}
```

```
Έπειτα,

vi Makefile

make

και τυπώνει:

gcc -Wall main.o zing2.o -o zing2
```

(Δεν εμφανίζεται κάτι για το zing1 διότι δεν έγινε αλλαγή σε σχέση με πριν.)

Και το τροποποιημένο Makefile είναι:

To output ε ival: Hello and welcome team oslaba36!

4. Έστω ότι έχετε γράψει το πρόγραμμά σας σε ένα αρχείο που περιέχει 500 συναρτήσεις. Αυτή τη στιγμή κάνετε αλλαγές μόνο σε μία συνάρτηση. Ο κύκλος εργασίας είναι: αλλαγές στον κώδικα, μεταγλώττιση, εκτέλεση, αλλαγές στον κώδικα, κ.ο.κ. Ο χρόνος μεταγλώττισης είναι μεγάλος, γεγονός που σας καθυστερεί. Πώς μπορεί να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό;

Με την δημιουργία ενός Makefile γιατί εκεί μπορούν να γίνουν μεμονωμένες αλλαγές. Κάθε φορά που μεταβάλλεται ένα αρχείο, το Make μπορεί να δει πότε είχε παραχθεί, πότε τροποποιήθηκε κλπ. οπότε θα δημιουργήσει τα dependencies εκείνα τα οποία χρειάζεται να γίνουν updated και αυτό θα προκαλέσει παραγωγή καινούριων object αρχείων και του τελικού εκτελέσιμου. Οπότε, οποιαδήποτε αλλαγή θα οδηγήσει σε compile μόνο το αρχείο που έχει τροποποιηθεί ενώ τα υπόλοιπα δεν θα εκτελεστούν εφόσον παραμένουν ίδια. Με άλλα λόγια, μια σωστή υλοποίηση θα ήταν να υπάρχει ένα ξεχωριστό αρχείο για τη συνάρτηση και να γίνεται μεταγλώττιση μόνο του δικού της κώδικα και έπειτα, ο νέος object code της συνάρτησης να γίνεται link με τον προϋπάρχοντα object code των υπόλοιπων συναρτήσεων.

5. Ο συνεργάτης σας και εσείς δουλεύατε στο πρόγραμμα foo.c όλη την προηγούμενη εβδομάδα. Καθώς κάνατε ένα διάλειμμα και ο συνεργάτης σας δούλευε στον κώδικα, ακούτε μια απελπισμένη κραυγή. Ρωτάτε τι συνέβη και ο συνεργάτης σας λέει ότι το αρχείο foo.c χάθηκε! Κοιτάτε το history του φλοιού και η τελευταία εντολή ήταν η:

gcc -Wall -o foo.c foo.c

Τι συνέβη;

hint #1: Επειδή τα λάθη είναι ανθρώπινα, συνιστούμε να κρατάτε backup των αρχείων σας και να χρησιμοποιείτε Makefile.

Αυτό που συνέβη είναι ότι δεν διαγράφηκε αλλά αντικαταστάθηκε με τον εκτελέσιμο κώδικα του προγράμματος. Η διαφορά είναι η εξής: στην πρώτη περίπτωση το αρχείο foo.c δεν υπάρχει πλέον ενώ στην δεύτερη το αρχείο υπάρχει αλλά ο πηγαίος κώδικας όχι. Με την εκτέλεση αυτής της εντολής έγινε compile του input foo.c και γράφτηκε το πρόγραμμα στο αρχείο foo.c . Με άλλα λόγια, ο compiler δημιουργεί το τελικό αρχείο για να κρατήσει το τελικό εκτελέσιμο όταν ξεκινάει η ένωση, αλλά όταν αυτή αποτυγχάνει το αρχείο διαγράφεται. Έτσι, το αρχείο εξαφανίζεται επειδή αρχίζει να γίνεται ονεrwrite από το εκτελέσιμο αρχείο αλλά και εκείνο το αρχείο έχει επίσης διαγραφεί επειδή η ένωση απέτυχε και το εκτελέσιμο δεν δημιουργείται επιτυχώς. Εν κατακλείδι, η εντολή αυτή λέει στον compiler να μεταγλωττίσει το αρχείο foo.c και να παράξει ως έξοδο object code στο αρχείο foo.c. Έτσι, με την εκτέλεση αυτής της εντολής το αρχικό αρχείο foo.c γίνεται ονerwrite με τον object code και χάνεται ο πηγαίος κώδικας που γράφθηκε.

1.2 Συνένωση δύο αρχείων σε τρίτο (2 Υλοποιήσεις)

(1η Υλοποίηση – Χρήστος)

Ζητείται πρόγραμμα που θα δημιουργεί ένα αρχείο εξόδου τα περιεχόμενα του οποίου θα προκύπτουν συνενώνοντας τα περιεχόμενα δύο αρχείων εισόδου. Το πρόγραμμα (fconc) θα δέχεται δύο ή τρία ορίσματα. Πιο συγκεκριμένα:

- Αν το πρόγραμμα κληθεί χωρίς τα κατάλληλα ορίσματα θα εμφανίζεται μήνυμα βοήθειας.
- Το πρώτο και το δεύτερο όρισμα είναι τα αρχεία εισόδου.
- Το τρίτο όρισμα είναι προαιρετικό και είναι το αρχείο εξόδου.
- Η προεπιλεγμένη (default) τιμή για το αρχείο εξόδου είναι fconc.out
- Σε περίπτωση που ένα από τα αρχείο εισόδου δεν υπάρχει, το πρόγραμμα θα πρέπει να εμφανίζει κατάλληλο μήνυμα λάθους.

Προτεινόμενος σκελετός υλοποίησης (συναρτήσεις):

- void doWrite(int fd, const char *buff, int len)
 Συνάρτηση που αναλαμβάνει την εγγραφή στον περιγραφητή αρχείου fd.
- void write_file(int fd, const char *infile)
 Συνάρτηση που γράφει τα περιεχόμενα του αρχείου με όνομα infile στον περιγραφητή αρχείου fd.
 Χρησιμοποιεί την doWrite().

Ερωτήσεις:

1. Εκτελέστε ένα παράδειγμα του fconc χρησιμοποιώντας την εντολή strace. Αντιγράψτε το κομμάτι της εξόδου της strace που προκύπτει από τον κώδικα που γράψατε.

Διαδικασία:

```
mkdir ask12 cd ask12/
vi doWrite.c
gcc -Wall -c doWrite.c
όπου doWrite.c:
```

Kαι η write_file.c:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/stat.h>
#include <fcntl.h>
#include "func.h"
// Tries to write the contents of in_fd to out_fd.
int write_file(int out_fd, int in_fd) {
    char buff[BUFF_SIZE];
    ssize_t rcnt;
    for (;;){
        rcnt = read(in_fd, buff, BUFF_SIZE - 1);
        if (rcnt == 0) /* End-of-file */
            break;
        if (rcnt == -1){ /* error */
            perror("Error while reading input file");
            return 1;
        doWrite(out_fd, buff, rcnt);
    return 0;
```

Έπειτα, η main.c:

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <sys/stat.h>
#include <fcntl.h>
#include <string.h>
#include "func.h"
int main(int argc, char **argv) {
    int i;
    if (argc < 3 || argc > 4) {
        printf("Usage: .fconc inFile1 inFile2 [outFile (default:fconc.out)]\n");
        return 1;
    //Open Input File 1
    int fd1 = open(argv[1], O_RDONLY);
    if (fd1 == -1) {
        perror("Error while opening inFile1");
        return 2;
```

```
//Open Input File 2
   int fd2 = open(argv[2], 0 RDONLY);
   if (fd2 == -1) {
       perror("Error while opening inFile2");
       return 2;
   int fd3;
   // Determine output file name
   if (argc == 4) {
       if (strcmp(argv[3], argv[1]) == 0
           || strcmp(argv[3], argv[2]) == 0) {
           printf("ERROR: OutFile name must be different than input file name.\n
");
           return 2;
       else {
           fd3 = open(argv[3], O_WRONLY | O_CREAT | O_TRUNC, 0666);
       if (strcmp("fconc.out", argv[1]) == 0
           || strcmp("fconc.out", argv[2]) == 0) {
           printf("ERROR: File fconc.out must not be used as input.\n");
           return 2;
       else {
           fd3 = open("fconc.out", O_WRONLY | O_CREAT | O_TRUNC, 0666);
   if (fd3 == -1){
           perror("Error opening/creating the outFile");
           return 3;
   //Write inFile1 to OutFile
   i = write_file(fd3, fd1);
   if (i == 1) {
           perror("Write inFile1 to outFile Failed.");
           return 4;
   //Write inFile1 to OutFile
   i = write_file(fd3, fd2);
   if (i == 1){
           perror("Write inFile2 to outFile Failed.");
           return 4;
   return 0;
```

Kαι η func.h:

```
#ifndef FUNC_H__
#define FUNC_H__

#define BUFF_SIZE 1024

void doWrite(int fd, char buff[], int len);

int write_file(int out_fd, int in_fd);

#endif
```

Kαι f1.in:

This is file 1

Kαι f2.in:

This is file 2

Και με την εντολή: strace ./fconc f1.in f2.in

```
./fconc", ["./fconc", "A", "B"], [/* 18 vars
                                              = 0x2334000
brk(0)
                                              = -1 ENOENT (No such file or directory)
access("/etc/ld.so.nohwcap", F OK)
mmap(NULL, 8192, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f8
b781c1000
access("/etc/ld.so.preload", R_OK) = -1 ENOE
open("/etc/ld.so.cache", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
                                              = -1 ENOENT (No such file or directory)
fstat(3, {st_mode=S_IFREG|0644, st_size=30952, ...}) = 0
mmap(NULL, 30952, PROT_READ, MAP_PRIVATE, 3, 0) = 0x7f8b781b9000
close(3)
access("/etc/ld.so.nohwcap", F_OK) = -1 ENOENT (No such file or directory)
open("/lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6", O_RDONLY|O_CLOEXEC) = 3
read(3, "\177ELF\2\1\1\3\0\0\0\0\0\0\0\0\3\0\0\1\0\0\0P\34\2\0\0\0\0"..., 832
= 832
fstat(3, {st_mode=S_IFREG|0755, st_size=1738176, ...}) = 0
mmap(NULL, 3844640, PROT_READ|PROT_EXEC, MAP_PRIVATE|MAP_DENYWRITE, 3, 0) = 0x7f
8b77bf8000
mprotect(0x7f8b77d99000, 2097152, PROT_NONE) = 0
nmap(0x7f8b77f99000, 24576, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_DENY
WRITE, 3, 0x1a1000) = 0x7f8b77f99000
mmap(0x7f8b77f9f000, 14880, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_FIXED|MAP_ANON
YMOUS, -1, 0) = 0x7f8b77f9f000
close(3)
mmap(NULL, 4096, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f8
b781b8000
mmap(NULL, 4096, PROT READ|PROT WRITE, MAP PRIVATE|MAP ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f8
mmap(NULL, 4096, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f8
b781b6000
arch_prctl(ARCH_SET_FS, 0x7f8b781b7700) = 0
mprotect(0x7f8b77f99000, 16384, PROT_READ) = 0
mprotect(0x7f8b781c3000, 4096, PROT_READ) = 0
munmap(0x7f8b781b9000, 30952)
                                              = -1 ENOENT (No such file or directory)
open("A", O_RDONLY)
dup(2)
fcntl(3, F_GETFL)
                                              = 0x8002 (flags O_RDWR|O_LARGEFILE)
                                              = 0x2334000
brk(0)
brk(0x2355000)
                                              = 0x2355000
fstat(3, {st_mode=S_IFCHR|0620, st_rdev=makedev(136, 2), ...}) = 0
mmap(NULL, 4096, PROT_READ|PROT_WRITE, MAP_PRIVATE|MAP_ANONYMOUS, -1, 0) = 0x7f8
b781c0000
lseek(3, 0, SEEK_CUR) = -1 ESPIPE (Illegal seek)
write(3, "Error while opening inFilel: No "..., 55Error while opening inFilel: N
o such file or directory
close(3)
                                              = 0
munmap(0x7f8b78lc0000, 4096)
exit_group(2)
+++ exited with 2 +++
oslaba36@os-nodel:~/ask12$
```

1.3 Προαιρετικές Ερωτήσεις

1. Εκτελώντας man strace:

```
STRACE (1)
                             General Commands Manual
                                                                       STRACE (1)
NAME
       strace - trace system calls and signals
SYNOPSIS
      strace
               [-CdffhikqrtttTvVxxy] [-In] [-bexecve] [-eexpr]...
                                                                     [-acolumn]
       [-ofile] [-sstrsize] [-Ppath]... -ppid... / [-D] [-Evar[=val]]... [-uuserβ
      name] command [args]
               -c[df] [-In] [-bexecve] [-eexpr]...
                                                        [-Ooverhead] [-Ssortby]
      strace
      -ppid... / [-D] [-Evar[=val]]... [-uusername] command [args]
DESCRIPTION
      In the simplest case strace runs the specified command until it exits.
      intercepts and records the system calls which are called by a process and
      the signals which are received by a process. The name of each system call,
      its arguments and its return value are printed on standard error or to the
       file specified with the -o option.
      strace is a useful diagnostic, instructional, and debugging tool.
                                                                          System
      administrators, diagnosticians and trouble-shooters will find it invaluable
      for solving problems with programs for which the source is not readily
      available since they do not need to be recompiled in order to trace them.
      Students, hackers and the overly-curious will find that a great deal can be
      learned about a system and its system calls by tracing even ordinary proß
      grams. And programmers will find that since system calls and signals are
      events that happen at the user/kernel interface, a close examination of
      this boundary is very useful for bug isolation, sanity checking and
      attempting to capture race conditions.
      Each line in the trace contains the system call name, followed by its argu\beta
      ments in parentheses and its return value. An example from stracing the
```

-o filename Write the trace output to the file filename rather than to stderr. Use filename.pid if -ff is used. If the argument begins with '|' or with '!' then the rest of the argument is treated as a command and all output is piped to it. This is convenient for piping the debugß ging output to a program without affecting the redirecβ tions of executed programs.

command "cat /dev/null" is:

Οπότε, εκτελώντας την εντολή strace -ο main, η έξοδος της εντολής θα είναι:

```
oslaba36@os-nodel:~/askll$ strace -o main
usage: strace [-CdffhiqrtttTvVxxy] [-I n] [-e expr]...
              [-a column] [-o file] [-s strsize] [-P path]...
              -p pid... / [-D] [-E var=val]... [-u username] PROG [ARGS]
   or: strace -c[df] [-I n] [-e expr]... [-O overhead] [-S sortby]
              -p pid... / [-D] [-E var=val]... [-u username] PROG [ARGS]
-c -- count time, calls, and errors for each syscall and report summary
-C -- like -c but also print regular output
-w -- summarise syscall latency (default is system time)
-d -- enable debug output to stderr
-D -- run tracer process as a detached grandchild, not as parent
-f -- follow forks, -ff -- with output into separate files
-i -- print instruction pointer at time of syscall
-q -- suppress messages about attaching, detaching, etc.
-r -- print relative timestamp, -t -- absolute timestamp, -tt -- with usecs
-T -- print time spent in each syscall
-v -- verbose mode: print unabbreviated argv, stat, termios, etc. args
-x -- print non-ascii strings in hex, -xx -- print all strings in hex
-y -- print paths associated with file descriptor arguments
-h -- print help message, -V -- print version
-a column -- alignment COLUMN for printing syscall results (default 40)
-b execve -- detach on this syscall
-e expr -- a qualifying expression: option=[!]all or option=[!]val1[,val2]...
  options: trace, abbrev, verbose, raw, signal, read, write
-I interruptible --
   1: no signals are blocked
   2: fatal signals are blocked while decoding syscall (default)
   3: fatal signals are always blocked (default if '-o FILE PROG')
   4: fatal signals and SIGTSTP (^Z) are always blocked
      (useful to make 'strace -o FILE PROG' not stop on ^Z)
-o file -- send trace output to FILE instead of stderr
-O overhead -- set overhead for tracing syscalls to OVERHEAD usecs
-p pid -- trace process with process id PID, may be repeated
-s strsize -- limit length of print strings to STRSIZE chars (default 32)
-S sortby -- sort syscall counts by: time, calls, name, nothing (default time)
-u username -- run command as username handling setuid and/or setgid
-E var=val -- put var=val in the environment for command
-E var -- remove var from the environment for command
-P path -- trace accesses to path
```

2. Χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα gdb (GNU debugger), εμφανίζεται η assembly συναρτήσεων.

Αντίστοιχα για το εκτελέσιμο zing1 η έξοδος θα είναι η εξής:

Η αλλαγή που εντοπίζεται είναι, στην assembly, το όρισμα της εντολής call. Στην πρώτη περίπτωση εκτελείται απευθείας η main ενώ στην δεύτερη εκτελείται μέσω της zing1.

3. Το νέο πρόγραμμα της άσκησης 1.2, είναι το fconc2.c και υποστηρίζει αόριστο αριθμό αρχείων εισόδου.

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <fcntl.h>
#include <string.h>
int main(int argc, char **argv) {
   /*----*/
   char buff[1024]; //for files up to 1Kbyte
   int fd[argc - 1], i;
   /*-----*/
   for (i=0; i<(argc - 2); i++)
      fd[i] = open(argv[i + 1], O_RDONLY);
   /*----*/
   fd[argc - 2] = open(argv[argc - 1], O WRONLY|O CREAT|O TRUNC,
S IRUSR|S IWUSR);
   /*-----*/
   for (i=0; i < (argc - 2); i++) {
      read(fd[i], buff, sizeof(buff) - 1);
      write(fd[argc - 2], buff, strlen(buff));
   }
   for (int i=0; i < (argc - 2); i++) {
      close(fd[i]);
   return 0;
}
```

4. Εκτελώντας την εντολή /home/oslab/code/whoops/whoops

```
oslaba36@os-nodel:~$ /home/oslab/code/whoops/whoops
Problem!
oslaba36@os-nodel:~$
```